

وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافُ أَلْسِنَتِكُمْ وَأَلْوَانِكُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ
لِّلْعَالَمِينَ.

و از نشانه‌های [قدرت] او آفرینش آسمان‌ها و زمین و اختلاف زبان‌های شما و
رنگ‌های شماست، قطعاً در این [امر نیز] برای دانشوران نشانه‌هایی است.

دانشگاه الزهراء (س)

دانشکده ادبیات، زبان‌ها و تاریخ

پایان‌نامه

جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد در

رشته زبان‌شناسی همگانی

عنوان

بازتاب تصویرسازی استعاره‌ی خشم در زبان نابینایان و بینایان

استادهای راهنما

دکتر فریده حق‌بین

دکتر آریتا افراشی

دانشجو

مهناز طالبی

دی ۱۳۹۱

بسمه تعالی
صورت جلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد

تاریخ: ۹۱/۱۰/۱۳
شماره: ۴۴۹

(نسخه‌ی تحصیلات تکمیلی) نسخه پرونده دانشجو نسخه مالی

نام و نام خانوادگی دانشجو: مهناز طالبی شماره‌ی دانشجویی: ۸۹۱۱۳۴+۰۳ نام رشته: زبان‌شناسی همگانی

شماره درس پایان‌نامه: ۱۲۴۳۳۵۲+۰۳ تعداد کل واحد پایان‌نامه: ۴ واحد

عنوان پایان‌نامه: "ویژگی‌های ذهنی تصاویر و پدیده‌های بصری در نابینایان مطلق مادرزاد و بازتاب آن در زبان"

تاریخ دفاع از پایان‌نامه: ۹۱/۱۰/۱۳

نتیجه‌ی نهایی دفاع:

قبول مردود

نمره‌ی درس پایان‌نامه: (به عدد) ۲۰ عالی بسیار خوب خوب

اعضای هیأت داوری پایان‌نامه:
مرکز آموزش زبان، بازتاب تصویر، استاد محترم زبان، نماینده زبان، متغیرهای

نام و نام خانوادگی	سمت	امضا
خانم دکتر فریده حق‌بین	استاد راهنمای اول	
خانم دکتر آرزیتا افراشی	استاد راهنمای دوم	
آقای دکتر فرهاد ساسانی	داور داخلی	

نام و نام خانوادگی مدیر گروه: نام و نام خانوادگی رئیس یا مدیر تحصیلات تکمیلی دانش

امضا:
امضا:

برپایه‌ی مصوبه‌ی شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه مورخ ۸۹/۳/۲۵ دانشجو تا دو ماه بعد از تاریخ دفاع () پایان‌نامه تصحیح و صحافی شده را تحویل دهد، در غیر این صورت از نمره دفاعیه او یک نمره کسر خواهد شد.

تاریخ تحویل پایان‌نامه: امضای کارشناس تحصیلات تکمیلی دانشگاه

نمره نهایی پس از اعمال مصوبه‌ی فوق: امضای مدیر تحصیلات تکمیلی دانشگاه

کلیه دستاوردهای این پژوهش متعلق به دانشگاه الزهراء (س) است.

ناچیز است، اما

تقدیم به امام رضا...

این پژوهش ناچیز حاصل همکاری و محبت خانواده عزیز، استادان محترم و دوستان مهربانم
است:

از مهدی و خانواده عزیزم به فاطر همکاری‌ها و صبوری‌ها و مهربانی‌هایشان تشکر می‌کنم.

از اساتید محترم، دکتر حق‌بین، دکتر افراشی، دکتر ساسانی، دکتر قطره، دکتر قاری،
دکتر نعمت‌زاده و دکتر نوربخش به پاس آموخته‌های ارزشمندشان نهایت تشکر را دارم.

از همه دوستان و دوستان همکلاسی عزیزم؛ ورودی‌های ۸۹ زبان‌شناسی دانشگاه الزهراء
سپاس‌گذارم به پاس مهربانی‌ها و هم‌دلی‌هایشان

و سپاس از همه...

به جهان خرم از آنم که جهان خرم از اوست

عاشقم بر همه عالم که همه عالم از اوست...

چکیده

پایان‌نامه حاضر به بررسی استعاره‌های مفهومی خشم در آزمون‌وران نابینای مطلق مادرزاد می‌پردازد. بر اساس آموزه‌های زبان‌شناسی شناختی استعاره‌های مفهومی نقش مهمی در نظام شناختی بشر دارد و استعاره شناختی، چارچوبی برای اندیشه است و صرفاً موضوعی زبانی نیست، بلکه موضوعی است مرتبط با اندیشه و خرد. با تحلیل استعاره‌های مربوط به عواطف می‌توان به تفاوت‌های فرهنگی و بنیان‌های شناختی ملت‌های مختلف پی برد. خشم یکی از اصلی‌ترین احساسات بشر است و به همین دلیل استعاره‌های آن پربسامدترین و جهانی‌ترین استعاره‌ها هستند؛ پژوهش حاضر ابتدا به بررسی استعاره‌های مفهومی خشم، در زبان فارسی، انگلیسی، اسپانیایی، تونسسی، چینی، ژاپنی، لهستانی، آکان و مجارستانی می‌پردازد. در بررسی میدانی که به منظور واکاوی عمل‌کرد ذهن در چگونگی شکل‌گیری استعاره‌های خشم در نابینایان فارسی‌زبان، انجام گرفته، ۱۰ نابینای مطلق مادرزاد فارسی‌زبان و ۱۰ بینای فارسی‌زبان به عنوان گروه گواه بین سنین ۱۸ تا ۲۸ سال انتخاب شدند. زبان اول همه این آزمون‌وران فارسی است. این پژوهش استعاره‌های مفهومی خشم در زبان نابینایان مطلق مادرزاد در مقایسه با همتای بینایشان را از نظر قلمروهای مبدأ تحلیل نموده و میزان کاربرد مؤلفه‌های دیداری بر اساس مدل فورسیول در گفتار و نوشتار آزمون‌وران نابینا را مورد سنجش قرار داده است؛ نتایج پژوهش حاکی از آن است که گفتارگرایی در نابینایان موجب تشابه فراوان استعاره‌های خشم حتی استعاره‌های دیداری خشم در دو گروه شده است.

واژه‌های کلیدی: زبان‌شناسی شناختی، استعاره خشم، استعاره‌های عاطفی (احساسی)، زبان

نابینایان، گفتارگرایی.

بسمه تعالی
صورت جلسه‌ی دفاع از پایان‌نامه‌ی کارشناسی ارشد

تاریخ: ۹۱/۱۰/۱۳
شماره: ۴۹۹

(نسخه‌ی تحصیلات تکمیلی) نسخه پرونده دانشجو نسخه مالی

نام و نام خانوادگی دانشجو: مهناز طالبی شماره‌ی دانشجویی: ۸۹۱۱۳۴+۰۳ نام رشته: زبان‌شناسی همگانی

شماره درس پایان‌نامه: ۱۲۴۳۳۵۲+۰۳ تعداد کل واحد پایان‌نامه: ۴ واحد

عنوان پایان‌نامه: "ویژگی‌های ذهنی تصاویر و پدیده‌های بصری در ناینیان مطلق مادرزاد و بازتاب آن در زبان"

تاریخ دفاع از پایان‌نامه: ۹۱/۱۰/۱۳

نتیجه‌ی نهایی دفاع:

قبول مردود

نمره‌ی درس پایان‌نامه: (به عدد) ۲. عالی بسیار خوب خوب

اعضای هیأت داوری پایان‌نامه:
مرکز مشاوره، بازتاب تصویر از استاد حسن زین‌الدین، نماینده زبان، بهمنیار

نام و نام خانوادگی

خانم دکتر فریده حق‌بین

استاد راهنمای اول

خانم دکتر آریتا افراشی

استاد راهنمای دوم

آقای دکتر فرهاد ساسانی

داور داخلی

نام و نام خانوادگی مدیر گروه

امضا

امضا

نام و نام خانوادگی رئیس یا مدیر تحصیلات تکمیلی دانش

برپایه‌ی مصوبه‌ی شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه مورخ ۸۹/۳/۲۵ دانشجو تا دو ماه بعد از تاریخ دفاع () بایان‌نامه تصحیح و صحافی شده را تحویل دهد، در غیر این صورت از نمره دفاعیه او یک نمره کسر خواهد شد.

امضای کارشناس تحصیلات تکمیلی دانشگاه

تاریخ تحویل پایان‌نامه

امضای مدیر تحصیلات تکمیلی دانشگاه

نمره نهایی پس از اعمال مصوبه‌ی فوق

فهرست مطالب

چکیده	ج
مقدمه	۲
۱-۱- مسأله پژوهش	۲
۱-۲- هدف‌های پژوهش و ضرورت آن	۳
۱-۳- پرسش‌های پژوهش	۳
۱-۴- فرضیه‌های پژوهش	۴
۱-۵- نمونه آماری	۴
۱-۶- روش گردآوری داده‌ها	۴
۱-۷- سازمان‌بندی پژوهش	۵
۱-۸- محدودیت‌های پژوهش	۶
فصل ۲	۸
۱-۲- مقدمه	۸
۲-۲- مطالعات زبان‌شناسان و اندیشمندان ایرانی درباره استعاره‌های مفهومی	۸
غفاری: ۱۳۸۴	۸
اصغرنژاد: ۱۳۸۵	۹
گلفام و ممسنی: ۱۳۸۷	۹
یوسفی راد: ۱۳۸۷	۹

- ۱۰..... فیاضی و همکاران: ۱۳۸۷
- ۱۱..... نورمحمدی: ۱۳۸۷
- ۱۱..... سجودی: ۱۳۸۷
- ۱۲..... پوراابراهیم: ۱۳۸۸
- ۱۳..... عرب یوسف آبادی و فرضی شوب: ۱۳۹۰
- ۱۴-۳-۲- مطالعات زبان شناسان ایرانی در مورد استعاره‌های عواطف.....
- ۱۴..... روحی: ۱۳۸۷
- ۱۵..... منصوبی: ۱۳۸۹
- ۱۵..... افراشی: ۲۰۱۱
- ۱۶..... پیرزاد مشاک و همکاران: ۲۰۱۲
- ۱۸..... کریمی: ۱۳۹۱
- ۱۸..... ملکیان: ۱۳۹۱
- ۱۹-۴-۲- مطالعات زبان شناسان و اندیشمندان غیرایرانی در مورد استعاره‌های مفهومی.....
- ۱۹-۴-۲-۱- استعاره.....
- ۱۹..... سونتاک: ۱۹۷۸
- ۲۰..... لیکاف و جانسون: ۱۹۸۰
- ۲۰..... لیکاف: ۱۹۸۷
- ۲۲..... لیکاف: ۱۹۹۲
- ۲۲..... کووچش: ۲۰۰۲
- ۲۳..... کووچش: ۲۰۰۶
- ۲۴..... یو: ۲۰۰۶
- ۲۵-۳-۲- استعاره‌های عواطف.....

- لیکاف: ۱۹۸۷..... ۲۵.....
- یو : ۱۹۹۵..... ۲۶.....
- آپرِ سجان ۱۹۹۷..... ۲۷.....
- امانتیان: ۱۹۹۷..... ۲۷.....
- کووچش: (۲۰۰۸ الف)..... ۲۸.....
- کووچش: (۲۰۰۸ ب)..... ۲۸.....
- العابد الحق و الشریف : ۲۰۰۸..... ۲۹.....
- ۲-۵- استعاره‌های خشم در زبان‌های مختلف..... ۳۰.....
- لیکاف و کووچش: ۱۹۸۷..... ۳۱.....
- لیکاف و کووچش: ۱۹۸۷..... ۳۱.....
- ماتسوکی: ۱۹۹۵..... ۳۳.....
- کووچش: ۲۰۰۰..... ۳۳.....
- سوریانو: ۲۰۰۳..... ۳۴.....
- فواض العابد و احمد الشریف (۲۰۰۸)..... ۳۴.....
- چن: ۲۰۱۰..... ۳۴.....
- آنسا: ۲۰۱۰..... ۳۵.....
- ۲-۶- رشد زبان در نابینایان..... ۳۵.....
- ۲-۶-۱ گفتارگرایی..... ۳۶.....
- کاتسفورث: ۱۹۳۲..... ۳۶.....
- مونتی: ۱۹۸۳..... ۳۷.....
- لاندا و گلیمین : ۱۹۸۵..... ۳۷.....
- روسل و همکاران: ۲۰۰۵..... ۳۸.....

۳-۶- خلاصه فصل ۳۸

فصل ۳ ۴۶

۳-۱- مقدمه ۴۶

۳-۲- استعاره از دیدگاه زبان‌شناسی شناختی ۴۶

۳-۳- استعاره مفهومی ۴۷

۳-۴- انواع استعاره مفهومی بر اساس عمل‌کرد شناختی آن ۴۷

۳-۴-۱- استعاره‌های ساختاری ۴۷

۳-۴-۲- استعاره‌های جهت‌ی ۴۸

۳-۴-۳- استعاره هستی‌شناختی ۴۹

۳-۴-۳-۱- استعاره‌های پدیده‌ای یا مادی ۵۰

۳-۴-۳-۲- استعاره‌های ظرف ۵۰

۳-۴-۳-۳- شخصیت‌انگاری ۵۱

۳-۵- استعاره در زبان ۵۱

۳-۶- مبانی تجربی استعاره شناختی ۵۳

۳-۷- قلمروهای مبدأ و مقصد ۵۵

۳-۷-۱- قلمروهای متعارف مبدأ ۵۶

۳-۷-۱-۱- اعضای بدن ۵۶

۳-۷-۱-۲- سلامت و بیماری ۵۶

۳-۷-۱-۳- حیوانات ۵۷

۳-۷-۱-۴- گیاهان ۵۷

- ۵۷..... ۳-۷-۱-۵- ساختمان و بناها
- ۵۷..... ۳-۷-۱-۶- ابزار و ماشین آلات
- ۵۸..... ۳-۷-۱-۷- پول و معاملات اقتصادی
- ۵۸..... ۳-۷-۱-۸- آشپزی و غذا
- ۵۸..... ۳-۷-۱-۹- گرما و سرما
- ۵۹..... ۳-۷-۱-۱۰- تاریکی و روشنایی
- ۵۹..... ۳-۷-۱-۱۱- نیروها
- ۵۹..... ۳-۷-۱-۱۲- حرکت و جهت
- ۶۰..... ۳-۷-۲- قلمروهای متعارف مقصد
- ۶۰..... ۳-۷-۲-۱- احساس
- ۶۰..... ۳-۷-۲-۲- امیال
- ۶۰..... ۳-۷-۲-۳- اخلاق
- ۶۱..... ۳-۷-۲-۴- تفکر
- ۶۱..... ۳-۷-۲-۵- جامعه / ملت
- ۶۱..... ۳-۷-۲-۶- سیاست
- ۶۱..... ۳-۷-۲-۷- اقتصاد
- ۶۲..... ۳-۷-۲-۸- روابط انسانی
- ۶۲..... ۳-۷-۲-۹- ارتباط
- ۶۲..... ۳-۷-۲-۱۰- زمان
- ۶۳..... ۳-۷-۲-۱۱- مرگ و زندگی
- ۶۳..... ۳-۷-۲-۱۲- مذهب
- ۶۳..... ۳-۷-۲-۱۳- رخدادها و فعالیتها
- ۶۴..... ۳-۸- استعاره‌های عواطف

- ۹-۳- تفاوت خشم و عصبانیت ۶۶
- ۱۰-۳- فیزیولوژی خشم ۶۷
- ۱۱-۳- جسم‌انگاری مفهومی ۶۸
- ۱۲-۳- استعاره خشم ۶۸
- ۱-۱۲-۳- استعاره خشم در زبان انگلیسی ۶۹
- ۲-۱۲-۳- استعاره خشم در زبان اسپانیایی ۷۰
- ۳-۱۲-۳- استعاره خشم در زبان چینی ۷۲
- ۴-۱۲-۳- استعاره خشم در زبان ژاپنی ۷۴
- ۵-۱۲-۳- استعاره خشم در زبان مجاری ۷۷
- ۶-۱۲-۳- استعاره خشم در زبان آکن ۷۹
- ۷-۱۲-۳- استعاره خشم در زبان فارسی ۸۱
- ۸-۱۲-۳- استعاره خشم در زبان تونس ۸۲
- ۹-۱۲-۳- خشم در زبان لهستانی ۸۴
- ۱۰-۱۲-۳- استعاره خشم در زبان‌های دیگر ۸۷
- ۱۳-۳- جهانی‌ها و فرهنگ‌ویژه‌بودن استعاره خشم در زبان‌های مختلف ۸۷
- ۱۴-۳- ابراز احساسات در مکتب تجربه‌گرایان و مفسران اجتماعی ۸۸
- ۱۵-۳- مدل فورسیویل در بررسی استعاره خشم ۸۸
- ۱-۱۵-۳- ارتباط علائم تصویری خشم در مدل فورسیویل و مدل استعاره مفهومی خشم
کووچش ۸۹
- ۱-۱-۱۵-۳- چشمان گشاد ۸۹
- ۲-۱-۱۵-۳- چشمان محکم بسته‌شده ۸۹

۹۰ ۳-۱۵-۱-۳-دهان باز
۹۰ ۳-۱۵-۱-۴-دهان محکم بسته شده
۹۰ ۳-۱۵-۱-۵-صورت قرمز/ صورتی
۹۰ ۳-۱۵-۱-۶-حرکات و محل قراردادن دستها
۹۰ ۳-۱۵-۱-۷-لرزش بدن
۹۱ ۳-۱۵-۱-۸-حرکات چرخشی
۹۱ ۳-۱۵-۱-۹-دود
۹۱ ۳-۱۵-۱-۱۰-قلم بزرگ و خطوط شکسته
۹۳ ۳-۱۶-رشد زبان در نابینایان
۹۵ ۳-۱۷-خلاصه فصل
۱۰۰ فصل ۴
۱۰۰ ۴-۱-مقدمه
۱۰۰ ۴-۲-پیش‌آزمون روان‌شناختی: پرسش‌نامه کنترل خشم
۱۰۱ ۴-۳-۱-تحلیل پاسخ‌های پرسش‌نامه کنترل خشم آزمون‌وران نابینا و بینا
۱۰۵ ۴-۳-۲-استعاره‌های خشم در زبان آزمون‌وران نابینا در مقایسه با همتای بینایشان
۱۰۶ ۴-۴-قلمروهای متعارف مبدأ استعاره خشم در زبان فارسی
۱۰۶ ۱.خشم رفتاری حیوانی است.
۱۰۶ ۲.خشم موجودی ماوراءطبیعی است.
۱۰۷ ۳.خشم جانوری در بند است.
۱۰۷ ۴.خشم مانع است.
۱۰۷ ۵.خشم خرابی دستگاه است.

۶. خشم ویرانی است. ۱۰۸.....
۷. خشم فشار است. ۱۰۸.....
۸. خشم آتش / گرما است. ۱۰۹.....
۹. خشم ماده درون ظرف است. ۱۰۹.....
۱۰. خشم ماده خوراکی بدمزه است. ۱۱۰.....
۱۱. خشم بیماری است. ۱۱۰.....
۱۲. خشم ماده مخدر است. ۱۱۰.....
۱۳. خشم بار است. ۱۱۰.....
۱۴. خشم جنگ است. ۱۱۱.....
۱۵. خشم جنون / دیوانگی است. ۱۱۱.....
۱۶. خشم تغییر رنگ چهره است. ۱۱۱.....
۱۷. خشم تغییر نوع نگاه کردن است. ۱۱۱.....
۱۸. خشم تغییر حالت چهره است. ۱۱۲.....
۱۹. خشم حرکت نیمه دیگر است. ۱۱۲.....
۲۰. خشم آلودگی / نجاست است. ۱۱۳.....
۲۱. خشم آلت تناسلی است. ۱۱۳.....
۲۲. خشم سرد است. ۱۱۳.....
۲۳. خشم حواس پرتی است. ۱۱۴.....
۲۴. خشم بدبو است. ۱۱۴.....
- ۴-۴-۱- مقایسه نگاشت «خشم جاندار است» در توصیفات آزمون‌وران نابینا و بینا از خشم ۱۱۵.....
- ۴-۴-۲- مقایسه نگاشت «خشم نیروی طبیعی شدید است» در توصیف‌های آزمون‌وران نابینا و بینا ۱۱۵.....

۴-۵-۱- مطابقت قلمروهای مبدأ استعارهٔ خشم در زبان فارسی در گفتار آزمون‌وران بینا

و نابینا با قلمروهای معرفی‌شده از سوی کووچش ۱۱۶

۴-۶- مقایسهٔ توصیف‌های آزمون‌وران نابینا و بینا دربارهٔ خشم با توجه به مدل فورسیول ۱۲۰

۴-۷- خلاصهٔ فصل ۱۲۵

۴-۷-۱- میزان فراوانی قلمروهای مبدأ برای استعارهٔ خشم در زبان آزمون‌وران نابینای مطلق مادرزاد و همتای بینایشان ۵

۴-۷-۲- میزان فراوانی توصیف‌های دیداری در آزمون‌وران نابینا و بینا با توجه به مدل فورسیول ۱۲۷

فصل ۵ ۱۳۱

۵-۱- مقدمه ۱۳۱

۵-۲- مروری بر فصل‌های پیشین ۱۳۱

۵-۲- بررسی پرسش‌ها و فرضیه‌های پژوهش ۱۳۲

۵-۳- دستاوردهای دیگر پژوهش ۱۳۳

۵-۴- پیشنهاد برای پژوهش‌های آتی ۱۳۵

کتاب‌نامه ۱۳۶

واژه‌نامهٔ فارسی به انگلیسی ۱۴۳

واژه‌نامهٔ انگلیسی به فارسی ۱۴۵

ضمیمه ۱۴۷

فهرست جدول‌ها

- جدول ۱-۳ تفاوت استعاره‌های مفهومی خشم در انگلیسی و اسپانیایی ۷۰
- جدول ۲-۳ عبارتهای استعاری خشم در زبان آکان و انگلیسی ۸۰
- جدول ۱-۴ - مطابقت قلمروهای مبدأ استعاره خشم در زبان فارسی و مدل کووچش ۱۱۷
- جدول ۲-۴ میزان فراوانی توصیف‌های دیداری آزمون‌وران بینا با توجه به مدل فورسیول ۱۲۲
- جدول ۳-۴ میزان فراوانی توصیف‌های دیداری آزمون‌وران نابینا با توجه به مدل فورسیول ۱۲۳
- جدول ۴-۴ - میزان فراوانی قلمرو مبدأ استعاره خشم در زبان آزمون‌وران بینا (گروه گواه) و

آزمون‌وران نابینا.....**Error! Bookmark not defined.**

- جدول ۴-۵ مطابقت مؤلفه‌های دیداری مدل فورسیول در آزمون‌وران نابینا و بینا ۱۲۸

فهرست شکل‌ها

- شکل ۱-۳ مناطق محرک خشم به باور ژاپنی‌ها ۷۷
- شکل ۲-۳ - علائم خشم: چشمان باز و از حدقه‌درآمده، دهان باز، قلم درشت با حروف بزرگ ۹۲
- شکل ۳-۳ - علائم خشم: دهان محکم بسته‌شده، چشمان بسته، دستان به هم قفل‌شده و نزدیک بدن، قلم شکسته و درهم ۹۲

فهرست نمودارها

- نمودار ۱-۴ - میزان بروز خشم در روابط شخصی آزمون‌وران بینا ۱۰۲
- نمودار ۲-۴ - میزان بروز خشم در روابط شخصی آزمون‌وران نابینا ۱۰۳
- نمودار ۳-۴ - میزان بروز خشم در روابط اجتماعی آزمون‌وران بینا ۱۰۳
- نمودار ۴-۴ - میزان بروز خشم در روابط اجتماعی آزمون‌وران نابینا ۱۰۴
- نمودار ۴-۵ - میزان فراوانی مؤلفه‌های دیداری در آزمون‌وران بینا با توجه به مدل فورسیول ۱۲۲
- نمودار ۴-۶ - میزان فراوانی مؤلفه‌های دیداری در آزمون‌وران بینا با توجه به مدل فورسیول ۱۲۴

فصل اول

کلیات پژوهش

مقدمه

زبان‌شناسان شناختی استعاره‌های مفهومی را تنها راه توصیف احساسات و غلیان‌های روحی می‌دانند. خشم یکی از ابتدایی‌ترین احساسات بشر است و در اسطوره‌های باستانی به الهه‌های خشم اشاره شده است. بر اساس پژوهش‌های صورت گرفته استعاره خشم جهانی‌ترین استعاره احساسی در بین زبان‌ها و فرهنگ‌های مختلف است. استعاره خشم در زبان‌هایی مانند ژاپنی^۱، چینی^۲، انگلیسی، اسپانیایی^۳، مجاری^۴، لهستانی^۵، تونسسی^۶، آکان^۷ و ... بررسی شده است. به نظر می‌رسد تاکنون پژوهشی در مورد استعاره‌های عواطف در زبان نابینایان صورت نگرفته است. دو هدف اصلی پژوهش حاضر واکاوی مبحث استعاره خشم در زبان فارسی و مقایسه استعاره‌های خشم در زبان آزمون‌وران نابینا و بینا است.

۱-۱- مسأله پژوهش

زبان‌شناسان شناختی معتقدند که جهت استعاره‌ها از ذهن به زبان است؛ یعنی ابتدا فرد موضوعی را تجربه می‌کند سپس در ذهنش استعاره‌ها شکل می‌گیرد و در زبان بازتاب می‌یابد. سؤال اینجاست که چرا نابینایان که فاقد یکی از مهم‌ترین حواس خود هستند و تجربه‌های دیداری ندارند اما استعاره‌های دیداری در کلامشان یافت می‌شود؟ به نظر می‌رسد، تاکنون پژوهشی در مورد بررسی استعاره‌های مفهومی در چارچوب معناشناسی شناختی روی نابینایان انجام نگرفته است. پژوهش حاضر به مقایسه استعاره خشم در کلام افراد نابینا و بینا می‌پردازد.

¹ Japanese
² Chinese
³ Spanish
⁴ Hungarian
⁵ Polish
⁶ Tunisian
⁷ Akan